

HYÖDYLLISIÄ VÄLINEITÄ KIRJALLISEEN TYÖSKENTELYYN:

- Miellyttävä, helppokäyttöinen muistilehtiö ja hyvä kynä käsin kirjoittamiseen.
- Tietokone ja tekstinkäsittelyohjelma sekä tulostin tietokoneella tehtävään työskentelyyn.
- Inspiraation lähteeksi voit ottaa esimerkiksi musiikkia, kuvakortteja tai inspiraatiokortteja, kameran, valokuvia, kauno- ja tietokirjallisuutta.

MITEN ALOITTAAN?

Voit alkaa työstää tarinaasi esim. seuraavan prosessimallin mukaisesti:

ASKEL 1

Alku: "Tarina, jonka haluan kertoa, on..."
Kirjoita 10 minuuttia. Kokeilu auttaa sinua hahmottamaan, minkälaisen suunnan muistelusi saa, mihin se painottuu.

ASKEL 2

Muistojen kaivaminen: Kun olet päättänyt kirjoittamisen teeman, täytä seuraavaksi aukkokohtat. Kirjoita 10 minuuttia aiheesta "Muistan". Kirjoita sitten 10 minuuttia aiheesta "En muista".

ASKEL 3

Hetkeen tarttuminen: Tee luettelo teemaan liittyvistä muistoista. Valitse yksi luettelon kohta ja kerro siitä yksityiskohtia: paikka, aika, ihmiset, vaatteet, miljö, sää...

ASKEL 4

Järjestäminen: Tee muistellusta ajanjaksosta kronologinen aikajana. Merkitse aikajanelle relevantit tapahtumat.

ASKEL 5

Editointi: Sen jälkeen, kun olet kirjoittanut ensimmäisen version, lue teksti läpi ja lisää puuttuvat asiat, lue toisen kerran, jne. Vasta kun olet tyytyväinen tarinan muotoon ja etenemiseen, korjaa lopuksi kielioppivirheet.

Lähde: Susan de Wardt, Kirjallisuusterapialehti

TARINAN JÄSENTELYTAVAT:

Kronologinen jäsenitys on tuttu ja turvallinen. Asioista kerrotaan kutsa-kuinkin tapahtumajärjestyksessä.

Temaattinen tai aiheenmukainen jäsenitys on hyvä silloin, jos ei koe kronologiaa merkitykselliseksi vaan haluaa nostaa elämästään näytille joitakin erillisalueita. Silloin on helppoa antaa ytimekkäitä otsikoita ja kirjoittaa niiden alle sanottavansa.

Psykologiseksi jäsentämiseksi sanon sellaista, että aloitetaan jostain kipeästä, elämää mullistavasta kriisistä, ja kerrotaan se pois alta. Rakenne voi olla esimerkiksi: Kriisi – kriisiin johdattavat tapahtumat eli elämä ennen kriisiä – mitä kriisin jälkeen, kriisistä tähän hetkeen.

Voi kirjoittaa myös **assosiaation logiikalla**, etenemällä mielikuvasta toiseen, tekemällä episodimaisen tai fragmentaarisen kokonaisuuden. Tämä on haastavaa lukijalle, ja tuotos voikin olla lähempänä romaania kuin omaelämäkertaa.

Lähde: Kirjoita elämäntarinasi, Timo Montonen

KEINOJA MUISTIKUVIEN ELÄVÖITTÄMISEEN

Valokuvien katselu

Hajujen luomat mielleyhtymät

Tutut sävelmät

Tutuilla paikoilla käyminen

Aiemmin luetut kirjat ja nähdyt elokuvat tai tv-sarjat

Keskustelut menneisyydestä tuttujen ihmisten kanssa

Vanhat esineet

KIRJOITTAMISEN APUKEINOJA

Käsitekartta

Outline eli hahmotelma

Synopsis eli tiivistelmä

KIRJOITTAMISVINKKEJÄ

- Prosessikirjoittaminen! Teksti ei ole kerralla valmista, vaan paranee jokaisella tarkistuskierröksellä
- Käytä hovilukijoita
- Opi muilta kirjoittajilta
- Osallistu kursseille ja kirjoittajaryhmiin
- Harrasta muita taiteita ja liikuntaa
- Kaikkea kirjoitettua ei tarvitse julkaista, "huono kirjoittaminen" tekee hyvää välillä ja vapauttaa luovuutta
- Elämän käännekohdista kannattaa kirjoittaa. Voi miettiä, olivatko ne tietoisien valinnan tulosta vai silkkaa sattumaa tai olosuhteiden – onnellisten tai onnettomien – seurausta.
- Voit myös tehdä terapeutin kirjoittamisen harjoituksia, keskustella ko. ajanjaksosta tai teemasta muiden ihmisten kanssa, lukea toisten ihmisten omaelämäkertoja, käyttää inspiroivia kuvakortteja tai katsella vanhoja valokuvia/ kyseessä olevaa paikkaa Google mapsista.

MUISTA:

Jos tuntuu, että jäät "jumiin" johonkin kohtaan, jätä siihen aukko ja siirry ikään kuin toiselle näyttämölle, toiseen paikkaan ja aikaan, josta pystyy taas kirjoittamaan.

